

Pressiteade

Luxembourg, 20. september 2021

EL ei tee piisavalt kestlike investeringute edendamiseks

Üleminek kliimaneutraalsele majandusele nõuab märkimisväärseid era- ja avaliku sektori investeringuid, kuid EL ei tee piisavalt, et suunata raha kestlikesse tegevustesse. Sellisele järeldusele jõuti Euroopa Kontrollikoja eriaruandes, milles kutsutakse üles tegutsema järjepidevamalt. Euroopa Komisjon keskendus küll õigustatult turu läbipaistvuse suurendamisele, kuid audiitorid kritiseerivad kaasnevate meetmete puudumist, et vähendada mittekestliku majandustegevuse keskkonna- ja sotsiaalseid kulusid. Aruande kohaselt peab komisjon kohaldama järjepidevaid kriteeriume, et määrata kindlaks ELi eelarveinvesteringute kestlikkus ja paremini suunata jõupingutusi kestlike investeerimisvõimaluste loomiseks.

„ELi ei suuda kestliku rahanduse valdkonnas täielikult tõhus olla, kui ei võeta lisameetmeid, et hinnata mittekestliku tegevuse keskkonna- ja sotsiaalseid kulusid,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Eva Lindström. „Mittekestlik äritegevus on endiselt liiga kasumlik. Komisjon on teinud palju, et muuta see mittekestlik tegevus nähtavaks, kuid selle põhiprobleemiga tuleb veel tegeleda.“

Peamine probleem on see, et turuhindades ei võeta arvesse mittekestliku tegevuse negatiivset keskkonna- ja sotsiaalset mõju, ning et puudub üldine selgus selle kohta, mis on kestlik ja mis mitte. Audiitorite sõnul käsitleti neid küsimusi komisjoni 2018. aasta kestliku rahanduse tegevuskavas vaid osaliselt. Mitme meetme rakendamisel esines viivitusi ja nende käivitamine nõuab täiendavaid samme. Audiitorid rõhutavad vajadust tegevuskava täielikult rakendada ja toonitavad, kui oluline on viia lõpule teaduslikel kriteeriumidel põhineva kestlike tegevuste ühise klassifitseerimissüsteemi (ELi taksonoomia) loomine. Nad soovivad komisjonil määratleda lisameetmed, mille eesmärk oleks tagada, et kasvuhoonegaaside heitkoguste hinnakujundus kajastaks paremini nende keskkonnakulu.

Aruandes rõhutatakse ka EIP olulist rolli kestlikus rahastamises. Seoses Euroopa Investeerimispanega (EIP) hallatava ELi rahalise toetusega leidsid audiitorid, et Euroopa Strateegiliste Investeringute Fondi (EFSI) toetus ei keskendunud valdkondadele, kus kestlike investeringuid on kõige rohkem vaja, eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopas. Lisaks kulutati vaid väga

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisisu. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

väike osa vahenditest kliimamuutustega kohanemisele. Selle muutmiseks soovitatakse komisjonil koostöös liikmesriikidega välja töötada nimekiri kestlikest projektidest.

Audiitorid leidsid ka, et ELi eelarves ei ole täielikult järgitud kestliku rahanduse häid tavaid puuduvad järjekindlad teaduspõhised kriteeriumid, et vältida keskkonna märkimisväärset kahjustamist. Üksnes InvestEU investimisprojekte hinnatakse sotsiaalsete ja keskkonnastandardite alusel, mis on võrreldavad EIP kasutatavate standarditega. Sellega kaasneb oht, et erinevatest ELi programmidest rahastatavate samade tegevuste keskkonnasäästlikkuse ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse hindamiseks võidakse kasutada kriteeriume, mis ei ole piisavalt ranged või järjekindlad. Ka ei ole paljud kriteeriumid, mida kasutatakse ELi eelarve kliimaeesmärkide saavutamiseks antava panuse mõõtmiseks, nii ranged ja teaduspõhised kui ELi taksonoomia jaoks välja töötatud kriteeriumid. Seetõttu soovitavad audiitorid, et nii põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ kui ka ELi taksonoomiat tuleks järjekindlalt rakendada kogu ELi eelarve raames.

Kõnealust aruannet saab kasutada komisjoni poolt juuli alguses avaldatud kestlikule majandusele ülemineku rahastamise 2021. aasta strateegia rakendamisel.

Selgitav taustteave

ELi majanduse paljud tegevusvaldkonnad ikka veel CO₂-mahukad. Komisjoni sõnul nõuab kasvuhoonegaaside heite 55% vähendamise eesmärgi saavutamine aastaks 2030 ainuüksi energiasüsteemi toetamiseks igal aastal umbes 350 miljardit eurot täiendavaid investeeringuid. Ekspertid on hinnanud, et ELis 2050. aastaks netonullheite saavutamiseks oleks vaja aastatel 2021–2050 investeerida aastas kokku umbes triljon eurot. Nimetatud summast võiks ELi rahaline toetus aastatel 2021–2027 moodustada üle 200 miljardi euro aastas. See näitab, kui suur osa investeeringutest on veel puudu ja näitab, et liikmesriikide vahenditest üksi ei piisa eespool nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohaselt kavatakse EL toetada avaliku ja erasektori investeeringuid, eraldades vähemalt 30% ELi eelarvest kliimameetmetele. Lisaks peavad liikmesriigid eraldama vähemalt 37% taaste- ja vastupidavusraha raames saadud vahenditest kliimameetmete toetamiseks.

Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) järglane InvestEU on EIP uus investeeringutoetuse mehhanism, mille eesmärk on kaasata erasektori investeeringuid ELi jaoks strateegilise tähtsusega projektidesse. InvestEU praegune aruandluskord ei sisalda finantstehingute aluseks olevate projektide tegelikke kliima- ja keskkonnategevuse tulemusi ega avalikusta InvestEU rahastamise summasid, mida jälgitakse ELi taksonoomia kriteeriumide kohaselt.

Eriaruanne nr 22/2021: „Kestlik rahandus: EL peab rahastuse kestlikesse investeeringutesse suunamiseks tegutsema järjepidevamalt“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu).

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
– mobiil: (+352) 691 551 502